

Monday, July 06, 2009

URUMQI, Trung Qu c (AFP) – Thông t n xã nhà n c Trung Qu c hôm hôm Th Hai loan tin có ít nh t 140 ng i ch t, 800 ng i b th ng trong cu c b o đ ng c a nh ng 'ph n t H i Giáo ly khai' dân t c Uighur x y ra hôm Ch Nh t t i th ph Urumqi khu t tr Tân C ng.

Đây là v bi n lo n ch ng t c l n nh t t nhi u năm t i Trung Qu c. Con s th ng vong có l còn cao h n n a, sau khi qua b n tin đ u tiên hôm tr c Tân Hoa Xã ch loan báo có 3 ng i ch t. Theo nhà c m quy n Trung Qu c, đám đông hàng ngàn ng i bi u tình b o đ ng đã t n công ng i qua đ ng, đ t phá xe c và c a hàng, xung đ t v i l c l ng an ninh đ c đ a t i đ duy trì tr t t . L nh gi i nghiêm ban đêm đã đ c ban hành i Urmqi.

Độc khu tự trị Tân Cương diện tích 1.6 triệu km², là một vùng núi non sa mạc dân cư thưa thớt ở miền tây Trung Quốc, dân số 20 triệu trong đó 8 triệu thuộc số dân thiểu số Uighur theo Hồi Giáo muốn ly khai thành một quốc gia độc lập.

Các nhân chứng kể lại rằng bình sáng hôm Chä Nhät khäi đäu chä có mấy trăm người nhäng sau đó lên tới nhiều ngàn người tham gia. Những người bị u tình báo đäng vũ trang bằng gậy gộc và dao, ném gạch đá xung đột với công an cầm sát. Hình ảnh đäc phát qua truyền hình CCTV cho thấy những người bị u tình luật đä đäp phá một xe công an sát và đốt nhiều xe cä khác.

Nhà cầm quyền Trung Quốc đä loäi cho các phần tử số cät Uighur lưu vong ở hải ngoại đã chä đäo nhäng hành đäng báo loạn. Theo lập luận này, thủ lĩnh “Nghä hải Uighur Thổ giäi”, bà Rebiya Kadeer, một thành gia số ngä Hoa Kä, là người đäng đäng sau vụ này.

Người loäi các tổ chức báo vụ nhân quyền và các nhóm Uighur nói là cuộc bị u tình phần đäi bị tä báo đäng đã báo đàn áp bằng vũ lực. Theo lời họ, công an và quân đội đã nổ súng bắn báo a bãi và bị tä giä hàng trăm người.

Phóng viên AFP ở Urumqi hôm Thứ Hai cho biết tất cả đã đäc vẫn hải sau khi các lực lượng vũ trang Trung Quốc triển khai một lực lượng hùng hậu có xe thiết giáp yäm trên trên giä các đäa đi tìm kiếm yäu và công an sát đän theo chó lùng số cä nhäng khu đông dân Hồi Giáo trong thành phố. (HC)